

OPIS ARCHITEKTONICZNO - BUDOWLANY

ODRESTAUROWANIE POMNIKA WOLNOŚCI NA PLACU PRZED SZKOŁĄ PODSTAWOWĄ W KRYNICY KRYNICA 33, 08-125 SUCHOŻEBRY, GMINA SUCHOŻEBRY

Lokalizacja i stan techniczny.

1. **Lokalizacja.** Pomnik zlokalizowany jest przed szkołą podstawową, pomiędzy granicą pasa drogowego drogi publicznej gminnej – a budynkiem szkoły. Pomnik jest widoczny z drogi na tle budynku szkoły i na tle zieleni rosnącej wokół pomnika. Do pomnika nie ma bezpośredniego dostępu z chodnika drogi. Oddziela go ogrodzenie terenu szkoły.
2. **Stan techniczny pomnika** jest zły. Wymaga pilnej interwencji technicznej i estetycznej. Pomnik jest wykonany z betonu zbrojonego wykończonego lastrykiem, płukanym. Odsypa się warstwa lastryka, a w słupie (ustawionym na postumencie o formie zbliżonej do sześcianu) są wyraźne głębokie szczeliny, grożące rozpadem słupa. Nie zachowała się figura orła, który był zamontowany na wierzchu. Zaginął medalion z wizerunkiem Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na słupie jest ślad z napisem:

1867 – 1935

WSKRZESICIELOWI POLSKI

KRYNICA

3. **Opisany stan techniczny pomnika**, oraz upływ czasu - od jego daty budowy do dzisiaj –przesądza o tym, że jego elementy konstrukcyjne nie nadają się do naprawy i powinny być odtworzone.

Zakres robót dotyczących odrestaurowania Pomnika Wolności.

1. **Roboty przygotowawcze.** Odrestaurowanie należy rozpocząć od usunięcia zniszczonych części pomnika – słupa i jego podstawy.
2. **Trwałość pomnika.** Mając na względzie rzetelne odrestaurowanie pomnika, należy zregenerować ławę fundamentową i korpus fundamentu, który w części nadziemnej przekształca się w postument. Ławę fundamentu zaleca się zastosować krzyżowe zbrojenie prętami $\varnothing 14$ co 15cm. Zbrojenie słupa $6 \times \varnothing 14$ w narożnikach sześciokątnego słupa zakotwić w postumencie. Strzemiona $\varnothing 6$ co 25 cm. Zbrojenie postumentu ($\varnothing 14$ rozstawione co około 30cm po obwodzie) przedłużyć w korpus fundamentu. Strzemiona $\varnothing 8$ co 25cm. Na poziomie projektowanego poziomu terenu, Wykonać izolację przeciwwilgociową z 2 warstw papy asfaltowej.
3. **Formę pomnika ukształtowano w ten sposób**, aby wywołać wrażenie smukłości pomnika, łagodząc „przejście” jednej części pomnika w drugą, poprzez zastosowanie uskoków. Podstawowe części składowe i kompozycyjne pomnika to:
 - a) **fundament podziemny;**
 - b) **trzy stopnie typu „schodki”**, które można wykorzystać do składania wieńców, wiązanek oraz do ustawiania zniczy. Stopnie betonowe, obłożyć płytami (grubości 4cm) granitowymi ciemnoszarymi o drobnym uziarnieniu struktury kamienia;
 - c) **postument pomnika**, na którym na ścianie od strony drogi umieszcza się odrestaurowaną historyczną płytę pamiątkową (z napisem o treści: 1867 – 1935 Wskrziesielowi Polski

Krynica”). Dopuszczalne jest odwzorowanie historycznego napisu na nowej, polerowanej kamiennej płycie granitowej grubości 3 cm czerwono-brązowo-czarnej o drobnym uziarnieniu struktury kamienia o takich samych rozmiarach płyty 40ccx 60cm. Na bocznej ścianie postumentu z prawej strony umieszczona będzie tablica o mniejszych rozmiarach, około 20cmx60cm, z napisem o treści zalecanej przez IPN. Płyta granitowa polerowana, ciemnoszara (podobnie jak schodki). Liternictwo na obydwu płytach - ryte w kamieniu. Wyżłobione litery mogą być posrebrzone lub pozłoczone. Żelbetowy korpus postumentu należy obłożyć płytami (grubości 4 cm) z granitu strzegomskiego o drobnym uziarnieniu struktury kamienia;

- d) **słup (trzon pomnika, żelbetowy)**, o przekroju sześciokąta, obłożyć płytami (grubości 4 cm) z granitu strzegomskiego o drobnym uziarnieniu struktury kamienia. Medalion z brązu, z wizerunkiem Marszałka Józefa Piłsudskiego należy umieścić w okrągłym zagłębieniu (do 1,5cm);
- e) **podstawa (pod kulę z orłem)** o formie graniastosłupa ze ścianami bocznymi o kształcie połowy sześciokąta powinna być wykonana z litego kamienia granitowego czerwono-brązowo-czarnego o drobnym uziarnieniu struktury kamienia (podobnie jak płyta pamiątkowa). Dopuszczalne jest wykonanie tej formy z kilku warstw płyty;
- f) **zwieńczenie pomnika**, składa się z figury orła z lekko rozpostartymi skrzydłami charakterystycznymi dla orła, który skończył lot i osiada na wybranym miejscu. Figura orła powinna być wykonana z brązu przez rzeźbiarza.

Figura orła, nawiązuje bezpośrednio do wyglądu orła, który znajduje się na Pomniku Niepodległości zlokalizowanym w Kielcach przed dworcem kolejowym. Zwieńczenie pomnika obejmuje także kulę kamienną, polerowaną o średnicy 20 cm, wykonaną z litego kamienia granitowego czerwono-brązowo-czarnego o drobnym uziarnieniu struktury kamienia (podobnie jak płyta pamiątkowa i podstawa pod kulę z orłem).

- 4. **Wszystkie płyty kamienne**, stanowiące wykończenie powierzchni zewnętrznej pomnika należy mocować na kotwach.
- 5. **Podane na rysunkach wymiary zewnętrzne pomnika**, dotyczą wymiarów już wykończonego pomnika (z płytami kamiennymi). Zatem w celu uzyskania podanych wymiarów zewnętrznych należy odpowiednio odliczyć niezbędną grubość od wymiarów konstrukcyjnych elementów żelbetowych, po to, aby po wykończeniu pomnika, wymiary zewnętrzne pomnika odpowiadały wymiarom określonym na rysunkach.